

SLOVENSKI NAROD.

Objava vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kriza

(Izvirno poročilo.)

Na Dunaju, 17. junija.

Levičarsko prizadevanje, otresti se koalicijskega jarma, je koalicijsko poslopje tako razrukalo, da se ntegne vsak hip podreti. Koalicija je sedaj podobna kaki ljubljanski, od potresa razdejani z neštevilnimi tramovi podprti in povsem zadolženi biši. Lastnik take hiše si ne ve pomoči — ministerstvo, ki je izšlo iz koalicije, tudi ne. Levica je toliko časa grozila z izstopom, da je ministerstvo sklenilo storiti konec vsem homatijam, sklenilo: podati ostavko, ako bi levica pri jutrišnji odločitvi o celjskem vprašanju uresničila svoja obetanja in zapustila koalicijo takoj, čim bi se proračunski odsek izrekel za slovensko zahtevo.

Da je ministerstvo to sklenilo, se oficijozno potrjuje; kar se še drugega poroča, to so seveda le govornice, razširjene v parlamentarnih krogih. Doslej se ne ve nič gotovega. Ne ve se, bode-li krona poverila sedanjemu ministerstvu začasno vodstvo uprave, ali koj imenovalo drugo; ne ve se, kaj bo z budgetom — jedni trde, da se bo dognal, drugi, da bo vlada zahtevala provizorij — iz kratka, gotovo je le jedno: da je ministerstvo spoznalo, da s sedanjim parlamentom ni izhajati, da ne more rešiti niti svoje prve in najvažnejše naloge, volilne reforme, niti kake druge. Koalicijski na sebi povsem nenaravni sistem je napovedal bankerot.

Odstop koalicijskega ministerstva je neizogiben. Vlada je morda mislila, da s svojim sklepom glede demisije omešča levico. To se ni zgodilo. Levičarji so nenasitni in hočejo brez-pogojno vladati, in ker to sedaj ni mogoče, hočejo razbiti okove, s katerimi so priklenjeni na koalicijo. Danes se je sešel levičarski klub in sklenil resolucijo, v kateri pravi: Združena nemška levica izjavlja, da bi ne mogla ostati v koaliciji, če bi obveljala celjska postavka.

Vidi se torej, da ministerstva ni več rešiti. V nekaterih dneh bo odločena njega usoda. Kaj se bo potem zgodilo, tega ne vé nihče. Čujejo se razne kombinacije, ali reelne podlage nima nobena. Faktum je le, da levičarji skušajo pridobiti Poljake in češke veleposestnike za novo koalicijo, v kateri bi ne bilo ne konservativcev ne Slovencev, da pa doslej še niso dosegli ugodnih uspehov.

Iz proračunskega odseka avstrijske delegacije.

Na Dunaju, 17. junija.

V današnji seji, kateri je predsedoval dr. Russ in so se je udeležili ministri grof Goluchowski, pl. Kriehammer in pl. Kallay ter admiral baron Sterneck, se je unela živahna razprava o trozvezi.

Minister unanijih del grof Agenor Goluchowski je kot novoimenovan minister pozdravil delegacijo in se priporočal njeni blagonaklonjenosti. Ta naklonjenost se ni odrekla Kalnokyju in se torej tudi novemu ministru ne bo, ker se bo držal tiste unanje politike, kakor njegov prednik, politike, katero je delegacija opetovano izrečno odobrila. Goluchowski je rekel: Od te politike ne mislim odnehati v nobenem oziru. Trozveza je podlaga naše politike zajedno in paralelno z njo pa se bo negovalo prijateljstvo z vsemi sosednimi in drugimi

državami. Trudil se bom, izkoristiti sedanjí trajni mir zagotavljajoči unanji položaj za našo trgovinsko politiko. Dovolite mi zatagadelj, da opustim vsa podrobnejša razmotrivanja in poseben ekspeze. Zavedam se svojih dolžnostij in upam, da si s svojim delovanjem pridobim vaše zaupanje.

Delegat dr. Herold je izjavil, da njegovi somišljeniki nimajo glede novega ministra unanijih del nikakih predsodkov. Mladočehi zahtevajo, da imej unanja politika miroven značaj, a da naj se ne delajo razločki mej posameznimi državami. Zatagadelj ne odobravajo tendence, da bodi trozveza jedina podlaga unanji politiki, nego žele, naj se vzlic trozvezi deluje na ohranitev miru. Eksistenca tako velike zveze, kakor je trozveza, ima posledico, da sklepajo tudi druge države mej soboj zveze in da nastane mej tema skupinama neko nasprotstvo. Izjavi ministrov Hanatauxa in Ribota ter odlikovanje predsednika Faurea dokazuje, da obstoji mej Rusijo in Francijo alijanca, zato pa govornik ne more odobravati, da se trozvezi prisoja tolika izredna važnost. Minister je v ogerski delegaciji rekel, da na političkem obzorju ni videti oblakov, a to ni osnovano, zakaj razmere na Balkanu, in pa armensko vprašanje zamorejo prouzročiti nevarne komplikacije. Minister naj bi te stvari pojasnil. Trgovinskopolitiški program ministrov je vse hvale vreden in želeli je samo, da bi se minister jednako dobrohotno oziral na vse dele monarhije. Minister je v ogerski delegaciji izjavil, da bode varoval interese obeh delov monarhije. To je bil pač samo kompliment, ker je pričakovati, da bo prvi minister varoval in pospeševal koristi vseh avstrijskih narodov. S tem nikakor ni rečeno, naj bi se minister vtikal v notranje razmere, kar more časih ministru škodovati, pač pa konstatuje govornik, da ima Ogorska odločilni upliv na unanjo politiko. Dokaz tega je Banffyjeva izjava, da je bil Goluchowski imenovan z njegovim privoljenjem, dočim se je Windischgrätz izgovarjal, da je to stvar krone. Tudi pri formelnih stvareh se kaže, da odloča Budimpešta glede unanijih stvari. O sklicanju delegacij, o vzprejemu pri cesarju in drugih takih rečeh poroča časnikom samo „Budapester Correspondenz“; mogoče bi pač bilo, da bi to isto ob jednem poročala tudi „Politische Correspondenz“, a minister se nekako boji te korespondence, ker je jedna njenih notic prouzročila zadnjo ministersko krizo. Češki delegati se svojemu prepričanju ne bodo izneverili in prišel bo čas, ko se bode njih stališče vzlic sedanjemu entuzijazmu za trozvezo pripoznalo za jedino primerno interesom monarhije.

Delegat dr. Menger je rekel, da ne more pritrditi Heroldovim izjavam glede trozveze, češ, da je ta zveza političska potreba, zlasti z ozirom na vojaške sile drugih držav, katerim bi naša monarhija sama ne bila kos.

Delegat grof Badeni je povdarjal, da ni novo, da se mladočehsk delegat izreče zoper trozvezo, novo pa je, da zmatra za pravo politiko tisto, katera odklanja vsako zvezo. Doslej so zastopniki mladočehske stranke priporočali vedno neko gotovo zvezo. Če upajo, da bo bodočnost potrdila opravičenost njih sedanjih nazorov, je opozarjati, da zgodovina ne pozna slučajja, da bi bila kaka mirovna zveza dotičnim državam kdaj kaj škodovala.

Delegat grof Hohenwart je povdarjal, da sta delegaciji doslej vedno zmatrali trozvezo za jedino pravo politiko. Pariteta obeh državnih polovic gledé uplivanja na vnanno politiko je zakonito pri-

znana in se ne utesnjuje. Domnevana preponderanca Ogorske je le navidezna. Če se ogerski ministerski predsednik na Dunaj pripelje, da se dogovori z ministrom vnanjih del, poročajo o tem vsi listi, če pa gre avstrijski ministerski predsednik peš iz go-spodskih ulic na Ballplatz, ne vé nihče za to.

Delegat dr. Suess je izrekel mnenje, da se ne opusti brez potrebe politika, ki se je dobro obnesla. Faktum je, da gre za dvajsetletni mir, kateri imamo, zahvala trozvezi. Politika prostih rok, kakor jo priporoča dr. Herold, je najdražja.

Naposled je govoril še poročevalec delegat Dumba. Povdarjal je, da je trozveza monarhiji koristila, da torej ne kaže opustiti jo, ter izrekel priznanje bivšemu ministru grofu Kalnokyju.

S tem je bila končana ta debata, ki je zlasti zanimiva zaradi novega stališča, na katero se je postavila mladočehska stranka.

Odsek se je potem bavil s proračunom vojne ministerstva.

Delegat grof Hohenwart se je ministru zahvalil, da je letošnjih pomladanskih orožnih vaj oprostil tiste rezerviste, ki bivajo v krajih, prizadetih po potresu, in je prosil, naj se oprostite tudi jesenskih vaj. Izrekel je nadalje tudi željo, naj se tudi častnikom v Ljubljani dovoli draginska doklada kakor uradnikom in toplo priporočal, naj bi vojno ministerstvo prepustilo ljubljanski občini z ozirom na nje položaj svet, kjer stojita vojaško skladišče in vojaška bolnica brezplačno, če da mestna občina zanj drug pripraven svet.

Vojni minister Kriehhammer je odgovoril, da se je častnikom doklada že dovolila, da se bo oziral na željo glede orožniških vaj in da se že vrše dogovori glede zgradbe novega skladišča in bolnice s finančnim ministerstvom. Rekel je, da se je za skladišče že dobil primeren prostor blizu železnice in da se vojaška bolnica ne bo sezidala na sedanjem mestu, n i se pa izrekel glede pogov, pod katerimi se bo ta svet prepustil občini.

V Ljubljani, 18. junija.

Kaj bode sedaj? Tega sedaj nihče ne ve. Kandidatov za ministersko predsedstvo se ne manjka. Vsak dan prinese nekaj novih. Sedaj se najedenkrat govori, da bi utegnil grof Schönborn postati ministerski predsednik. O njem pač lahko rečemo, da bi večine v zbornici ne dobil. Razen malega števila nemških konservativcev in pa čeških veleposestnikov, bi nikdo ne maral zanj. On je ravno tako malo mogoč, kakor grof Thun, katerega tako rinejo nekateri naprej. Ta dva moža bi tako ne znala drugače vladati, kakor z izjemnim stanjem. Nekateri trdijo, da čuti tudi dolenjeavstrijski namestnik v sebi zmožnosti za bodočega ministerskega predsednika. Tudi grof Fran Falkenhayn in Bogoslav Chotek se omenjata. Neki dunajski list pa misli, da pri vsej tej množini kandidatov pridejo naposled le na Taaffeja in Steinbacha z uradniškim ministerstvom, ker bi tako ministerstvo imelo še največ upanja, da bi se obdržalo v sedanjih težavnih razmerah. Seveda bi tudi Taaffe moral sedanjí parlament zapustiti.

Ruski tajni svètnik Bunge je te dni umrl. Bil je predsednik ruskega ministerskega komiteta. Bil je oseben prijatelj Loris Melikova, ki ga je bil spravljal v ministerstvo. Bunge je bil liberalnega mišljenja in Nemcem jako prijazen. Nekaj časa je bil finančni minister, a je moral odstopiti od tega mesta pod Aleksandrom III., kateremu njegova finančna politika ni ugajala.

Francija in Rusija. Veliko važnost se pripisuje temu, da je ruski car podelil predsedniku francoske republike red sv. Andreja. Poseben odposlanec carjev je prinesel v Pariz red in carjevo lastnoročno pismo. To odlikovanje ima poseben pomen, ker sta nedavno dva francoska ministra v zbornici govorila o neki zvezi z Rusijo. To odlikovanje njiju besede nekako potrjuje. V Nemčiji pač niso nič posebno veseli tega odlikovanja. Vidiijo, da so se močno varali, ko so mislili, da se bode novi car bolj približal Nemčiji in ne bode več tako kazal simpatije do Francije. Nadejali so se posebno, da bode nova carica, ki je Nemka, močno vplivala na rusko politiko. Tudi imenovanje kneza Lobanova ministrom vnanjih stvari so preveč tolmačili v svojo korist. Vse kaže, da so minili za zmirom tisti časi, ko je Rusija bila najboljša prijateljica in zaveznica Nemčije. Napake Gorčakova politike se ne bodo več ponavljale. Nemčija je zlasti na berlinskem kongresu premalo pokazala se hvaležno za razne ruske usluge.

Giolitti leži holan na svojem posestvu na Pijemontskem in ne more priti v parlament. Nekateri pač tudi sodijo, da se Giolitti nalašč izogiblje parlamentarnemu delovanju. Crispi je pa tudi vesel, da ni Giolittija v zbornico, ker opozicija ne more tako lahko znane škandalozne zadeve vlačiti na dan. Poslanec Barzilai je vprašal Crispija, kaj misli storiti proti Giolittiju, ki ga je dolžil kaj nelepih stvari. Crispi pa na to interpelacijo ni odgovoril. Če ne bode prisiljen, tudi Crispi ničesar storil ne bode. On dobro vé, če bi hotel Giolittija tožiti, da bi moral stvar spraviti pred parlament. To bi pa škodovalo največ njegovemu ugledu, morda mu pa celo izpodkopalo stališče.

Armensko vprašanje. Ruski, angleški in francoski veleposlanik so naznanili turški vladi, da se na podlagi turškega odgovora pogajati ne morejo. Počakati morajo torej instrukcij. Nekaj časa hočejo velevlasti še počakati, če se v Carigradu kaj premislijo, potem pa bodo odločno nastopile. V Angliji se že govori, da bi odpoklicali veleposlanika iz Carigrada. Misel, da bi se sklicala konferenca, ne ugaja Angležem, ker s tem bi se stvar zavlekla in Turki bi le še upornejši postali, kakor se je videlo pred rusko-turško vojno, ko v Carigradu niso hoteli poslušati nobenih svetov diplomacije, dokler jih niso prišli Rusi z mečem v roki pameti učiti. Angleški časopisi priporočajo, da bi angleško brodovje blokovalo turška obrežja, ako se turška vlada ne uda. Na to se Anglija tudi pripravlja, kajti ne navadno veliko število svojih vonih ladij ima že pripravljenih ob turškem obrežju. Če bi se Angliji v tem slučaju pridružili Francija in Rusija, še ni gotovo, a gotovo je, da bi je ne ovirali. Trodržavna zveza pa se tudi ne bode dosti potegovala za Turčijo.

Dopisi.

Iz Trsta, 16. junija. (Razmere tržaških delavcev.) Mej tem, ko se na Dunaju bijejo krepke bitke proti koaliciji in njenim privržencem, nadaljuje lahonska druhal po Primorskem politiko nestrpnosti proti slovanskemu življu. Antisemitizem na Dunaju našel je pa vendar odziva tudi v Trstu — pravem središču židov. Vse tržaško časopisje razven „katoliškega“ „Il Popolo“ potegnilo je na stran potaplajočega se židovskega liberalizma ter grdilo Luegerja in njega pristaše pomilujoč usodo Dunajskega mesta. Zmaga antisemitov na Dunaju bila je takorekoč pravi poskusni kamen za spoznavanje barve raznih avstrijskih časnikov, kajti o tej priliki pokazali so več ali manj vsi, koliko so židom dolžni. Tudi tržaško časopisje je zatrobito v rog ostalega židovskega žurnalizma ter klicalo po navadi boječnejšev vlado na pomoč. Posebno se je odlikoval „L'Indipendente“, ki je v strastnih člankih po svoje označeval posledice, ki utegnejo nastati vsled zmage antisemitov v prestolnici avstrijski. Antisemitizem, združen s krščanskim socializmom, sta brez dvojbe rešilni ideji, koji pomoreta tudi nam Slovencem na slovenskih pokrajinah. Brezobzirno vladajočemu liberalizmu je na Dunaju menda za vedno odklenkalo in začne se tamkaj doba pravičnosti in poštenosti. Žid živi le v kalni vodi, a na Dunaju so mu jo antisemiti le nekoliko očistili in že je ogenj v židovski strehi, že pokajo puške, gromé topovi in švigajo strele iz židovskega taborja, kar vse pa odpira tudi drugim oči ter jih vzpodbuja, da jednako postopajo povsod, kjer so židi naseljeni. Tudi Trst zbog svoje lepo razvite trgovine je prijetno gnezdo za žide. Žid je v Trstu gospodar, kajti celo na čelu mestni šolski in cerkveni upravi stoji žid Mojzes Luzzatto. Ni čuda, ako se vse javno življenje v Trstu suče, kakor hočejo židje. Pošten kristijanski trgovec v Trstu nima sreče, kajti zató ga koj v začetku židovski trgovci, kateri stikajo povsod, da le morejo kristi-

janu škodovati. Mešetarji in barantači so v Trstu zgolj židje, ki pridno zasledujejo vsacega kristijana, o kojem vedó, da ima denar. Pretvezo že najdejo, da mu denar izvajajo. Vsa večja trgovina v Trstu je po tem takem v židovskih rokah in že itak malo stevilo poštenih kristijanskih trgovcev se dan na dan krči. Polagoma ostane kristijanom samo mala trgovina in obrt, ter bodo kristijani primorani poprijeti se hlapčevanja židom. Koliko trpi delavec pri židu, ve najbolj povedati tržaški delavec. Čeprav je Trst eminentno trgovsko in primeroma tudi dobro obrtnjsko mesto, delavski stan tu ni razvit in organizovan kakor drugod po avstrijskih mestih, temveč je le uboga raja. O pravih delavcih v Trstu prav za prav ni govoriti. Razun nekaj večjih obrtnih podjetij imajo vsi trgovci in obrtniki zgolj dainarje ali težake v svoji službi. Težak ali fakir v Trstu ni to, kar drugod. V vrstah tržaških težakov nahajaš ljudi iz najraznovrstnejših slojev človeške družbe, od kmeta, ki ga je zima in slaba letina k temu prisilila, do skvarjenega gospodiča, ki ga k temu delu sili prazni želodec. Ti ljudje opravljajo pri raznih trgovcih vsakovrstne opravke spadajoče v področje raznih obrtnikov. Gospodarju židu to prav pride, kajti z revno mezdo, ki jo daje enakim delavnim močem, prihrani primerno večjo plačo za sodarje, mizarje itd. Tudi delajo tržaški težaki kakor črna živina za svojega gospodarja, kateri si z njih pomočjo polni blagajno, ne da bi na kak način poskrbel za one, kateri mu bogatstvo skladajo na kup. Kadar jih namreč več ne potrebuje, zapodi jih, ne da bi jim dal kaj odškodnine. Navada je, da vsak gospodar in delodajalec, kateri je delavca več časa imel na delu, istemu pri odpustu da vsaj za teden mezdo. Pri novem delavskem društvu v novi luki je za delavce celo poskrbljeno, da v slučaju nezmožnosti k delu ali visoke starosti uživajo nekako pokojnino. Ako so delavci stalno nastavljeni v slučaju realnega pomanjkanja dela iz službe odpusté, dobé vsaj jednodenske plače, mej katerim časom si lahko dela drugod poiščejo. Zviti tržaški žid pa ve si drugače pomagati. Njemu je delavec le stroj. Žid se pred vsem z delavcem noče vezati. Obljubi mu določeno kolikor možno nizko mezdo, ima ga v službi par dni, potem pa ga odpusti najemši si drugega. Navadno je vsled tega, da je v Trstu poleti ob času manjšega dela in trgovine premnogo teh nesrečnejšev po ulicah, ki zastoj čakajo, da jih kdo povabi na delo, katerega se lotijo tudi za najmanjšo plačo, da le morejo preživeti svoje družine. Tudi delajo velikansko konkurenco domačim in avstrijskim delavcem v Trstu, furlanski težaki iz bližnjega kraljestva, kateri se zadovoljujejo z najmanjšimi plačami. Dogodi se torej po navadi, da tujec dela in služi, dočim domači delavci roke križem drže in stradajo. Ono kričanje in potegovanje za domače delavce, s katerim se ponaša ob vsaki priliki v mestnem zboru radeči sv-tovalec Rascovich, je le prah v oči nevednim masam. Kadar Rascovich govori, ploska mu židovska druhal na galeriji, dobro vedoč, da Rascovich ne umeva pod besedo „tujec“ delavca iz Italije, kateri tukajšnjim ljudem delo iz rok jemlje, temveč avstrijske delavce iz sosednjih dežel, ki imajo do istega pravico ter druge krivde ne poznajo razun one, da nočejo slediti lahonskim težnjam. Že večkrat so tržaški Lahoni poskušali delavce organizovati v močno italijansko delavsko stranko, ali vsi njih poskusi so se izjalovili, kajti kot vodje so izbrali može ali same žide ali pa napojene z židovsko-liberalnimi načeli. Samo delavsko podporno društvo „Operaia“ še živetari, a tudi to bi kmalu propadlo, ako bi njega udje, iz večine slovenskega rodu, svoj rod spoznali ter se rajši zatekli k slovenskemu jednacemu društvu. Zagovor delavskih interesov od strani Rascovicha in družbe so zgolj fraze. Ta slavna družba v resnici zagovarja interese veličih kapitalistov in židov, ki so delavskim dijametralno protivni. Nekateri tržaški pollašeni delavci so sicer že sprevideli, da jih liberalna gospoda sploh vodi samo za nos ter odstopili od imenovanega društva, pristopivši zajedno k družemu, ki jih je pod krinko patrijotizma in ljubezni do države spravilo na svojo stran. V istini pa tudi to „konservativno“ društvo ni mnogo boljše od prvega. Tržaški delavci sploh morali bi se otrestiti pred vsem lahonske kuratele, koja na drugo ne cika, nego, da delavce zvabi v lahonski tabor ter jih prelevi pred vsem v srdite Laha. Za prave delavske interese se ti ljudje ne brigajo ter puščajo, da židovski delodajalci dalje odirajo siromaka delavca. Protisemitizem, ki se je tako lepo razvil na Dunaju in drugod, našel bi tudi v Trstu dobrih tal — samo manjka nam tukaj vodij in dobrih časnikov, ki bi njega načela širila. Saj je vendar v Trstu vsak kristijan zajedno antisemit, kajti krivico, ki mu jo židje provzročajo, občuti vsakdo; v Trstu ni najti delavca, ki bi predznega žida ne preklinjal. In kateri delavec ni posredno ali neposredno od njega odvisen! S tem pa nikakor ne menimo, da bi morali tržaški delavci kar naskočiti žide ter jih poklati — pač pa bi morali delovati na to, da se sedanje razmere zakonitim potom premené, ter da tudi tržaški delavec zadobi vsaj ono stopinjo mej človeško družbo, kakor delavci drugod po Avstriji. Tržaškim delavcem pa se bo slabo godilo, dokler jim bodo vodje ljudski demagogije in praznogovorniki kakor večkrat imenovani Rascovich. Delavski stan v Trstu je z večine slovenskega ali slovanškega rodu ter bi za slovenstvo Trsta bil velikanskega pomena, ako bi se vedel dobro organizovati.

Židovski delodajalci navadno trobijo v lahonski rog. Žid sploh nima narodnosti ter prit-gne z večino in baš z bogatejšo večino. Ta je v Trstu vsakakor laška in s temi potegnili je tudi žid, kateri ž njo pridno tepta slovensko manjšino. Ni čuda, ako pri sprejemanju delavcev na delo žid pobara delavca, kakšnih političkih mislij je. Ako je Slovenec, preganja ga, ker žid hoče v „laškem“ mestu veljati za Laha. Organizovanje delavcev moralo bi tedaj imeti pred vsem gospodarski ali materijalni značaj. Združiti bi se morali delavci v jedno ali dve društvi ter v njih, goječ delavsko kolegialiteto, pred vsem gledati na svoje stanovske koristi. Lahko bi se združili v dve narodni skupini — laško in slovensko ter v njih v svojem materinem jeziku obravnavali svoja delavska vprašanja. Pri tem bi brez dvojbe prišli na velike krivice, ki se jim gode od strani delodajalcev. Skupno bi se morali upreti tacemu postopanju ter si prisvojevati pravice, kojih so deležni vsi drugi stanovi. Ako bi tako skupno in solidarno postopali, ne bi se zgodilo več, da bi Lahom odpustil slovenskega delavca samo zato, ker govori slovensku, kakor se je to že premnogokrat zgodilo pri zasebnikih in celo pri mestnem magistratu v Trstu! Delavec ne služi z jezikom, temveč z dlanjo, a črna živina vendar ni, da bi kapitalisti ž njim počenjali, kar jim drago. K razvitju protisemitizma pripomogel je drugod največ socialni demokratizem, kateri je delavca podučeval o njega pravicah in dolžnostih. Krščanski demokratiški socialisti bi lahko k temu pomogli. A teh v Trstu ni, kajti še oni katoliški list, kateri trdi, da zastopa tu katoliške interese, zastopa samo polovičarstvo, zakaj kadar gre za pravico slovenskemu narodu, se zaplete v prazne fraze. Katoliki v Trstu bi morali vse drugače postopati ne pa služiti hebrejski čutečim liberalcem. Ti jim zapovedujejo že v cerkvi, kajti pri vsakem imenovanju raznih cerkvenih dostojanstvenikov kaj radi vtikajo vmes svoje strupeno želo in kakor vidimo ne brez uspeha. Ako bi dobra katoliška-socialna stranka v Trstu imela zaresno voljo ljudstvu koristiti, morala bi tudi zaresno na delo. S par puhlimi članki v katoliškem listu ni še ničesar pomagano. Treba bi pa pred vsem bilo, da se ista postavi na podlago enakopravnosti napram vsem narodom, kajti le tako bi si pridobila običnih simpatij. Narodno načelo je dandanes že lepo razvito in nikdo — niti najodločnejši katolik — nima pravice zaukazovati ljudem, naj isto popolnoma na stran vržejo. Kdor ima mizo dobro obloženo, lahko pridiguje lačnim in potrebnim zmernost in post. Jednako je z narodi in tudi tržaški „Il Popolo“ moral bi svoja načela o narodnosti in pravičnosti prav temeljito premeniti, ako hoče, da zasluži ime — katoliškega lista.

Shod dolenjskih kmetijskih podružnic v Novem mestu.

(Konec.)

Na to se oglasi kapelan Vovk iz Škocijana, kateri z nekoliko čudnim vedenjem opetovano podarja, naj se v prvi vrsti ozira na kmeta in potem šele na grajščake; njegove besede so vzbudile nekoliko razburjenosti mej kmetovalci.

Predsednik g. Rohrmann opozori zastopnika škocijanske podružnice, da je to sploh namen današnjemu shodu, ker imajo grajščaki tako dovolj bikov za svoje potrebe in je treba sedaj skrbeti, da jih bode dosti tudi za vse druge kmetovalce. Predlog, katerega je stavil g. Pogačnik, je bil že lansko leto pri običnem zboru v Ljubljani sprejet, zato ga ni vnovič staviti, ampak zahtevati, da se dotični sklep tudi izvršuje. Ker se pa tudi tem potom ne bode doseglo zadostno število bikov, treba je misliti na ustanovitev pepinijer ali izrejalšč za mlade biki pripravnih plemen, ker le tako bo mogoče popolniti število bikov.

Pri glasovanju sta obveljala oba predloga gosp. viteza Langerja.

K besedi se oglasi potem g. ravnatelj Pirc, ki pravi, da je naše plemo potrebno zboljšanja, če hočemo napredovati. Posebno nam primanjkuje sobnih bikov. Glavni odbor se je dosedaj oziral zmeraj na vse kraje jednako in je nakupil za Dolenjsko tudi veliko jednodarbene živine.

Kar se tiče plemena sam-ga, je stvar podružnic, da si izbereta tisto plemo, ki je za vaše kraje najbolj pripravno in glavna družba se bode z veseljem ozirala na vaše zahteve in dala to, kar si bodele sami zbrali. Skrbite pred vsem za to, da dobimo dosti bikov. Imamo sicer zakon o številu potrebnih biko v vsakem okraju ali ta zakon se premalo strogo izvršuje.

K prvi točki vzporeda se oglasi še predsednik g. Rohrmann, kateri pojasnjuje v daljšem govoru, da je splošnemu pomanjkanju krme in od tod izviračemu slabemu krmljenju največ pripisati, da je naša živina po deželi še tako slabo razvita. Dokler ne bomo začeli po Dolenjskem živine bolje rediti, tako dolgo časa nam tudi najboljše plemo ne bode dosti pomagalo. Skrbeti je tedaj, da zboljšujemo našo živino tudi z boljšim krmljenjem. Govornik opisuje potem, da se število živine množi, a da se množi tudi število ljudstva. Na Dolenjskem imamo od l. 1869 do 1890 za 18.000 glav več goveje živine. V okraju novomeškem je v teku zadnjih 20 let naraslo število goveje živine od 16.649 glav na 23.832 glav in tudi število ljudi je poskočilo od 44.000 na 48.000. Te številke nam

kažejo, da je treba dandanes dosti več živeža za ljudi in več krme za živino. Njive se čim dalje bolj širijo, zato pa ginejo pašniki in sploh prostori za pridelovanje krme. Velika napaka je to, da so se pašniški deli poprodali kajzarjem in tako zgubili za prejšnje posestnike. V nadaljevanju trdi, da je treba sedaj na malem prostoru več pridelovati, kar je mogoče le z intenzivnim obdelovanjem in gnojenjem travnikov in pridelovanjem krme po njivah. Zato pa je treba primerne pouka. Končno predlaga: Kmetijska družba naj skrbi za to, da se bode priredil po vseh občinah Dolenjske posameznim krajem primeren potenten pouk o obdelovanju in gnojenju travnikov in o pridelovanju krme po njivah. Predlog se jednoglasno sprejme.

Pri drugi točki vzporeda: „Kaj je ukreniti dolenjskim podružnicam, da bi dobile cenejšo živinsko sol“, se oglasi za besedo g. Fr. Kastelic iz Novega mesta, ki pravi, da so sedanja določila za dobavo živinske soli dosti pretrda. Ker je živinska sol tudi veliko predraga, če bi jo hoteli tako prodajati, kakor se zahteva v novi postavi, predlaga, da bi se glavna družba obrnila s peticijo na vlado, naj bi se postava še enkrat preuredila, in sicer v tem smislu, da bi bilo sol laglje in ceneje dobivati. Kajti po sedanji postavi jo ne kaže nobenemu naročevati niti posamezniku niti družbam.

Za tem se oglasi g. župnik Šmidovnik iz Prečne, rekoč, da je sedanja sol premalo čista. Goveja živina jo še mara, konji jo pa nečejo. Predlaga torej, naj bi se glavna družba za to potegovala, da dobimo boljšo sol.

Predsednik g. Rohrman omenja, da so pritožbe zastra soli opravičene, da je sol res predraga. V novešem času se čujejo tudi pritožbe, da je sol slabo denaturirana in da prouzročuje majanje zob. Če je to res, potem že celo ne kaže kupovati take soli. Ko je še g. Sever iz Kostanjevice opazil, zakaj bi se ta sol ne prodajala tako, kakor sploh druge monopolne reči, n. pr. tobak, kuhinjska sol itd., sta bila oba predloga, g. Kastelica in g. Šmidovnika, jednoglasno sprejeta.

Pri tretji točki dnevnega reda: „Kako je pospeševati prašičjo rejo po Dolenjskem“, se oglasi g. Rohrman, kateri najprej opisuje veliko važnost prašičje reje za dolenjske posestnike, posebno odkar se je odprla z dolenjsko železnico dobra pot za izvažanje prašičev. Po lanskim poročilih se je iz Dolenjske izvozilo za 75 000 gld. prašičev; koliko se jih je pa doma poklalo in razprodalo? Ti uspehi morajo Dolenjce spodbujati, da se še bolj poprimejo prašičje reje. Prašičja reja je doma na spodnjem Dolenjskem v okraju Št. Jernejskem, kostanjeviškem in doli proti Krškem in Brezicam. Ti kraji zalagajo vso Dolenjsko s prašiči. Treba je tedaj gledati, da se prašičje plemo po teh krajih izboljšuje. V nadaljevanju priporoča, da bi se za te kraje skusilo angleško berkširsko plemo namesto jorkširskega, ker je to premeško in nesposobno za pašo, tudi če je mešano z našim plemenom. Berkširsko plemo je utrjeno in se lahko pase celo poletje do pozne jeseni. Praseta se hitro razvijajo in dobro uspevajo tudi v menj ugodnih razmerah, kar se o jorkširskem plemenu ne more reči po dosežanjih izkušnjah. Na Angleškem izpodriva berkširsko plemo povsod že jorkširce in tudi pri nas v Avstriji se povsod pohvalijo z berkširskimi prašiči. Končno predlaga, da naj kmetijska družba nakupi pet berkširskih čistokrvnih mrjaščekov in naj jih brezplačno odda v okolico Št. Jernejske za poskušnjo, in sicer takim gospodarjem, ki so znani zaradi dobre prašičje reje. Predlog se jednoglasno sprejme.

Po tem predlogu opozoruje g. ravnatelj Pirc navzoče gospodarje, naj ne prodajo sedaj preveč prašičev, ker se je nadejati, da bodo prašiči v jeseni prav dragi z ozirom na prašičjo kugo, ki se je na Ogerskem prikazala in pomorila že več tisoč svinj.

Po končanem tem vzporedu se oglasi k besedi g. župnik Peterlin, ki pravi, da nima Dolenjska v glavnem odboru kmetijske družbe nobenega zastopnika za svoje interese. V glavnem odboru so sedaj zgolj Ljubljancje in Gorenjci, kar ne more biti vse jedno za Dolenjsko, katera ima tudi svoje potrebe in potrebuje tudi zastopa. Prav bi bilo, da bi bile v glavnem odboru primerno zastopane vse tri strani naše dežele, zato predlaga: Kmetijska družba naj skrbi pri dopolnilnih volitvah v glavni odbor za to, da bodo tudi Dolenjci primerno zastopani v glavnem odboru.

Predlog se jednoglasno sprejme potem, ko je še ravnatelj g. Pirc pripomnil, da mora slehernega veseliti, ko vidi, da so se začeli Dolenjci tako zanimati za kmetijsko družbo in njeno delovanje.

Ker se nihče več k besedi ne oglasi, zaključijo predsednik ob 3/4. 1. uri popoldne zborovanje zahvaljujoč se vsem udeležencem, ki se za dobro stvar niso zbal ne truda ne pota, in želi, da bi se začela z današnjim dnevom boljša doba za delovanje dolenjskih podružnic in sploh dolenjsko kmetijstvo.

Telegrafičnim potom so pozdravili zborovanje cesarski svetnik in predsednik c. kr. kmetijske družbe g. Murnik in načelnik kmetijske podružnice v Žužemberku g. Koncilija.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. junija.

— (Bodoča gledališka sezona.) Dasi je še nekaj mesecev do začetka gledališke sezone, se nanjo naše dramatično društvo že marljivo pripravljajo. Posamični črnogledci so pač govorili o tem, da bi se slovenske predstave opustile za jedno sezono, ali resno ni na to nihče mislil. Razmere v našem mestu se bodo do jeseni gotovo zopet uredile, postale bodo normalne in kdor pozna te razmere in mišljenje ljubljanskega občinstva, bo rad pritegnil, da se za obisk predstav ni bati. Občinstvo bo slej kakor prej obiskovalo gledališče in bilo bi nečastno in škodljivo za naše gledališče, če bi predstave kar za celo sezono sistirali. To se ne sme zgoditi, tudi če bi bil morda iz začetka obisk predstav nekoliko slabši, kakor v drugih razmerah, česar pa, kakor rečeno, se ni bati. Dramatično društvo se trdno nadeja, da bode dobivalo od strani občinstva tako podporo, kakor v prejšnjih letih in je zagradel že angažovalo nekaj novih močij, zlasti za opero. Čujemo, da se je posrečilo dobiti moči, ki bodo vsaj tako dobre, kakor prejšnje, če ne še boljše. V umetniškem oziru so torej zagotovljene dobre predstave, posebno še zagradel, ker se je sestavil tako za opero kakor za dramo jako lep in raznovrsten repertoar.

— (Rudeči križ.) Dne 15. t. m. imel je odbor deželnega pomočnega društva Rudečega križa za Kranjsko svojo sejo. Gosp. ces. svet. Murnik je poročal na kratko o letošnjem družbenem zboru na Dunaji, katerega se je on vdeležil kot delegat obeh tukajšnjih društev „Rudečega križa“. Potem se je vršila volitev predsedništva in so bili izvoljeni: gosp. bankir Emerih Mayer za predsednika, gosp. ces. svet. Ivan Murnik za I. podpredsednika in c. kr. vladni svetnik dr. Friderik Keesbacher za II. podpredsednika. Za odposlanca pri družbenem zboru na Dunaji sta bila izvoljena gospoda dr. Ferdinand baron Pascotini Juriškovič in dr. Andrej Ferjančič. V stalno razsodišče so bili izvoljeni gg. c. kr. dež. sodn. svetnik Josip Martinak, c. kr. dež. sodn. svet. Karol Pleško, c. kr. dvorni svetnik dr. Jos. Račič, c. kr. vladni svetnik Ludovik marki Gozani in c. kr. vladni svetnik Josip Merk, zadnja dva kot namestnika.

— (Okrađen siromak.) Pisatelj Jakob Alešovec je brez stanovanja, njegova „baraka“ je večkrat „zvezdišče“, kjer je nočjo zaspal na klopi. Dva mimo gredoča redarja sta ga zagledala in ga vzbudila. Siromak se vzbudi in zapazi, da nima očal. Iščejo jih vsi trije, a ni jih nikjer najti. Pozneje zapazi, da mu manjka tudi nekaj denarja in sestavek prošnje za podporo. Vse to mu je izmaknil neznan tatinski umetnik.

— (Trojčke.) tri zdrave dečke je povila te dni žena posestnika Ivana Breznika v Lopati pri Celji. To so bili prvi otroci, ki so bili iz novo združene vasi Lopata krščeni v celjski župni cerkvi. Že prej je komaj 40letna žena dvakrat povila dvojčke in ima zdaj 12 živečih otrok.

— (Trtna uš na Goriškem) je začela čim dalje bolj razjedati najboljše vinograde v spodnji vipavski dolini okoli Rihenberga, Dornberga, Prvačine itd.

— (Nov brzojavni urad) Pri poštnem uradu v Kozini v sežanskem okraju se je uvedla z dnem 15. t. m. brzojavna služba.

— (Društvo za olepšanje Nabrežine) se utege ustanoviti v kratkem v tem na važnem železniškem razpotju ležečem kraju.

— (Iztiran novinar.) Sotrudnika tržaškega socialnega lista „Il Lavoratore“, Viktorja Donatija je tržaška policija iztirala iz vseh v drž. zboru zastopanih kronovin. Donati je rojen v Trstu, pristojen pa v Videm. Povod iztiranju so iredentovske agitacije.

— (Prebivalstvo Zagreba) se je v poslednjih letih zopet prav izdatno pomnožilo. Kakor poroča „Agramer Ztg.“ po uradnih virih, je število prebivalcev glavnega mesta Hrvatske že prekoračilo 50.000 in utegne do bodoče ljudske štetve, ki bode l. 1899, doseči okroglo število 60.000.

— (Iz raznih toplic) V Dobrno pri Celju je prišlo do 12 t. m. 132 strank z 205 osobami. — V Varaždinske toplice pa je prišlo vsega vkup 531 osob.

* (O velikih potresih v Epiru) ki so minuli mesec bili posebno silni v Janinskem sandžakatu, so zdaj izšla oficijelna poročila v tamošnjem uradnem listu. Prizadetih je bilo 17 krajev. Posebno hudo je trpelo mesto Premeti (Paramithia), kakor smo deloma že poročali o svojem času. V tem nesrečnem mestu, ki ima le nekaj nad 3000 prebivalcev, se je popolnoma zrušilo 269 hiš, 262

pa je bilo tako poškodovanih, da so se morale izprazniti. Ubitih je bilo 70 ljudi, težko ranjenih pa 50 osob. — Početkom tega meseca pa so bili potresi v raznih krajih male Azije.

* (Električna ulična železnica v Sarajevu,) ki vozi od tabačne tovarne do latinskega mosta, se je odprla te dni. Gonilna moč se dobiva iz strojne dvorane električne naprave. Vozje imajo po dva kupeja za kadilce in nekadilce in sedeže na strehi in so električno razsvetljeni ter prevozijo po 25 kilometrov v jedni uri.

* (Vztrajen pešec.) Te dni je došel v Chicago g. Ljudevit Budinič, rodem Hrvat, ki je iz Buenos Ayresa prehodil peš po Argentini in ameriških državah 11.000 milj. Prišel je na tem potovanju v kraje, po katerih še ni hodil noben Evropejec. Preplaval je 150 rek in prehodil neizmerne gozde. Mladega Hrvata, ki šteje še 32 let, so v vseh ameriških mestih vzprejemali entuzijastično. Spremljal ga je neki Oger, Antun Ben. Na potovanju je Budinič shujšal za 15 funtov in porabil 12 parov čevljev. Amerikanski listi poročajo obširno o njegovem potovanju in poudarjajo, da take peš-hoje še ni bilo.

Darila:

Za prebivalce, prizadete po potresu:

Mestnemu magistratu ljubljanskega mu došla so nadalje sledeča darila: Administracija časopisa „Čech“ v Pragi nadaljnjo zbirko 448 gld. 64 kr.; gospod Pogačar, c. in kr. konzul v Port Saidu, nadaljnjo zbirko 320 gld. 65 kr.; mestna blagajna v Žižkovu nadaljnjo zbirko 295 gld. 17 kr.; mestni magistrat v Kufsteinu zbirko 221 gld. 30 kr.; administracija časopisa „Narodni listy“ v Pragi nadaljnjo zbirko 164 gld.; administracija časopisa „Hlas Naroda“ v Pragi nadaljnjo zbirko 110 gld.; županstvo občine Přivozná Moravskem 100 gld.; narodna čitalnica v Kranji kot polovico čistega dohodka v ta namen prirejene veselice 60 gld.; županstvo občine Čabar 50 gld.; administracija časopisa „Politik“ v Pragi nadaljnjo zbirko 32 gld. 67 kr.; gospod M. Murko v Novem v Bosni zbirko 30 gold. 50 kr.; županstvo mesta Ivaničgrad 20 gld.; županstvo v Jevičku 10 gld.; županstvo v Lišovu na Čškem 10 gld.; mestna hranilnica v Vodnjanih 10 gld.; županstvo v Malih Pilepih na Čškem zbirko 8 gld. 20 kr.; gospod Anton Mazeč, gimnazijalni ravnatelj v Požegi, nadaljnjo zbirko 7 gld.; gospa A. Schwarzer v Šumperku na Moravskem 4 gld. 90 kr.; gospod Viljem Lux v Šumperku 4 gld.; mestni urad v Jičinu kot darilo tamošnjega strelskega društva 4 gld.; gospa Josipina Bönisch v Šumperku 1 gld. 85 kr.; gospod dr. Karol Langer v Selovicah na Moravskem 1 gld. 80 kr.; gospodična Alma Baumgartner v Šumperku 1 gld. 40 kr.; gospa Marija Kaffer v Šumperku 40 kr.

Uredništvu našega lista so poslali: G. Jos. Rohrman v Mokronogu 91 gld. 50 kr. kot čisti donesek tombole, ki se je vrnila dne 9. t. m. na vrtu gostilne „pri stari postji“ v Mokronogu na korist vsled potresa prizadetih.

Dobitke za tombole so darovali: Gospa Lujiza Bal, gg. Jos. Bizjak, Vikt. Češnik, Jur. Čizmek, gospica Amalija Donati, Jos. Gorjup, Hem. Hennige, Ant. Keržišnik, Fr. Koračin, Iv. Kovačič, Fr. Kumer, Iga. Mahorčič, gospa Marija Majcen, Ign. Majcen, Ant. Majcen, Iv. Makuc, Jak. Majak, Gust. Modrinjak, Fr. Pence, Iv. Pleteršek, Jos. Pogačnik, Jer. Ravnikar, Iv. Rihtaršič, Jos. Rohrman, Vikt. Rosina, Jer. Šbil, Iv. Sedinec, Jos. Sirk, Jos. Spodov, K. Sašelj, Jos. J. Šelovin, Šircelj, gospa Nežika Tekavčič, K. Tomšič, Iv. Vrant, Aug. Wagner, H. Wudia, Ign. Zirer in Iv. Zupančič, vsi v Mokronogu; gg. Fr. Jurman, nadučitelj iz Št. Janža, Fr. Zupančič iz Sv. Križa, Dom. Curuppi iz Pušcave, Fr. Šircelj iz Pijave, Mih. Barto iz Trebelnega, gospica Ivana Malenšek iz Št. Ruperta, K. Šmalec in Al. Šolar iz Mirne. Namesto dobitkov so dali svoj prispevek v denarjih in sicer: Gg. Lud. baron Berg 10 gld., I. Heferle 50 kr., gospa Josipina Heillinger 50 kr., gospa Josipina Hotschevar 5 gld., I. Josenovec 25 kr., Jos. Kolenc 10 kr., Fr. Vondica 20 kr., I. Kostanjevšek 25 kr., gospa Marija Lunaček 50 kr., Fr. M. 20 kr., Ant. Plantarič 1 gld., gospodinja Cila Simončič 1 gld., Fr. Skušek 15 kr., Jos. Šelovin 50 kr., Ant. Tratar 50 kr. in Iv. Bek 25 kr.

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Avgust Štamcar 1 krono. Živio!

Književnost.

— „Dom in Svet“ ima v št. 12. naslednjo vsebino: I. D.: Ivan Navratil; A. Medved: Bratje, zapojmo! A. Medved: Denašnji svet; Milenko: Svet; Podgoričan: Vojvoda; P. Pajkova: Spomini tete Klare; Velimir: Prevarjeni kavalir; A. Hribar: Krokodilov jok; A. Medved: Pred gozdno kapelo; A. Fekonja: Celje in okolica; I. Benkovič: Slovenski koledarji in koledarniki; Književnost; Razne stvari; Zbirka narodnega blaga. Slike: Ivan Navratil; Sveta družina; Vodni požiralnik pri Planini; Bivanje v konjušnici po potresu; Ljubljana po potresu: Št. Jakobski breg, Kolodvorske ulice.

— „Kmetovalec“ ima v št. 11. naslednjo vsebino: Čebelno satovje; O prižinjaju koruze; O legi in napravi svinjakov; Sršen, sovražnik čebel; Kako se robida v gozdu zatara; O njivah, po katerih je toča pobila; Škropljenje trt, ktere zaradi te ali one ujme letos ne bodo rodile; 12 zapovedij za dobro napravu surovega masla; Kako je mogoče nakrat pokončati večjo množino hroščev? Razne reči; Vrašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Brzojavke.

Dunaj 18. junija. V današnji seji poslanske zbornice je finančni minister predložil predlogo glede brezobrestnega posojila za kraje, prizadete po potresu. Finančno ministerstvo predlaga, naj se dovoli za Kranjsko in za Štajersko brezobrestno posojilo v znesku štirih milijonov. V proračun za leto 1895. naj se postavijo trije milijoni, četrti pa pride v proračun za prihodnje leto.

Dunaj 18. junija. Ministerski predsednik knez Windischgrätz je bil včeraj dvakrat pri cesarju. Govori se, da mu je že izročil ostavko, a potrjeno to še ni. Cesar želi baje, naj bi se rešil proračun, v katerem slučaju bi se tudi vzprejela celjska postavka. Sinoči potem, ko se je levičarski klub izrekel za izstop iz koalicije, če bi celjska postavka obveljala, se je sešel ministerski svet, da sklene, kaj storiti. Danes dopoldne ob 1/2 11. uri je bil Windischgrätz v avdijenci pri cesarju, potem je bil poklican Plener.

Dunaj 18. junija. Cesar je v današnji avdijenci dovolil Windischgrätzu, da zaključí državnozborsko zasedanje do jeseni. Ministerstvo bode zahtevalo, naj se dovoli budgetni provizorij. Ravno kar ob 2. uri, se je sešel ministerski svet, da določi, za koliko časa naj se provizorij zahteva. Ustanovitev celjske gimnazije že to jesen se je torej preprečila.

Dunaj 18. junija. V današnji seji poslanske zbornice je Kaiser predlagal, naj se zbornična posvetovanja odlože za toliko časa, da se reši kriza. Predlog se je pri glasovanju po imenih odklonil 144 proti 63 glasom.

Dunaj 18. junija. V današnji seji poslanske zbornice so posl. Foregger in tovariši predlagali, naj se premeni pravilnik in naj se določi, da se mora vse obravnavati jedino v nemškem jeziku.

Dunaj 18. junija. Z ozirom na krizo se je sklical proračunski odsek za jutri na sejo, da reši vladno predlogo o posojilu po potresu prizadetim krajem.

Dunaj 18. junija. Po sklepu seje je poiskal Zaleski Mladočeha Herolda in Kajzla zaradi rešitve budgeta. Mladočehi, Poljaki in konservativci so pritrdili.

Pariz 18. junija. Včeraj so se prime rile velike demonstracije, naperjene zoper udeležbo francoskega brodograditelja pri slavnostni otvoritvi baltiškega prekopa. Tu živeti Alzačani so sklicali shod, na katerem so protestovali zoper udeležbo francoskega brodograditelja pri rešeni slavnosti in zoper za l. 1900 napovedani prihod nemškega cesarja na pariško razstavo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. junija	7. zjutraj	738.2	8.8° C	brezv.	megla	0.00
	2. popol.	736.0	15.2° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	736.3	13.4° C	sl. zah.	jasno	dežja.

Dunajska borza

dné 18. junija 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	40	"
Avstrijska zlata renta	123	"	05	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	20	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	50	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	50	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1078	"	—	"
Kreditne delnice	407	"	25	"
London vista	121	"	40	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	40	"
20 mark	11	"	86	"
20 frankov	9	"	63	"
Italijanski bankovci	46	"	05	"
C. kr. cekini	5	"	67	"

Plemeniti raki

dobivajo se vsak dan

v gostilnici L. Blumauer-ja

Krakovski nastip štev. 18. (805—1)

Švicarija.

V četrtek dné 20. junija 1895. 1.

na čast vsem Alojzijem

velik elitni koncert

vojaške godbe

ces. in kr. pešpolka štev. 27 kralj Belgijcev,

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Vstop 20 kr.

Otroci prosti.

Z velespoštovanjem

Ivan Eder.

Plemeniti raki!

Sveže lovljeni, **skadoči**, dobro zamotani, poštnina in embalaža prosta.

100—120 komadov lepih	namiznih rakov	gld. 3.—
75—80 " velikih	"	3.50
55—60 " velikih	namiznih rakov z dvema tolstima	" 4.40
32—35 " debelima škarjema	"	" 5.50
	solo-velikanov, izbrane, največje živali, od 15 etm. naprej	" 5.50

Jamči se za to, da dospo živi, skadoči.

Gosje perje! skubljen z roko, bliščeče belo, gld. 1.25, isto perje neskuhleno 85 kr., puh bliščeče belo, non plus ultra gld. 2.25 funt poštne prosto. Vse po povzetju razpošilja

Henr. Schapira, Buczac, Galicija.

Opazka: Referencije so na razpolaganje. (743-12)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih želišč

tudi

prsní, pljučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz

planinskih želišč in lahko raztopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenice 5 gld.

Dobiva se pri (1230 34)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopne omenjeni prihajajo in odhajajo časi omenjeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani na 1 minuto naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Šelsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Curth, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marjane varo, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipeljo, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Šelsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Šelsthal, Solnograd.
Ob 12. uri 55 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Šelsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Curth, Genevo, Paris, Šel Klein Reiding, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marjane vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipeljo, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 36 minut popoldne osebni vlak v Lesc-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 59 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipeljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjanih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linz, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiš.
Ob 11. uri 19 min. zjutraj osebni vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 12. uri 56 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipeljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjanih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linz, Steyr, Paris, Genevo, Curth, Bregence, Inmost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Pontabla, Trbiš.
Ob 4. uri 39 min. popoldne osebni vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 6. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubana, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiš.
Ob 8. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubane, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiš.
Ob 9. uri 35 min. zvečer osebni vlak s Kočevja, Novega Mesta.
Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut zvečer osebni vlak iz Lesc-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (dr. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kannin.
" 8. " 05 " popoldne " "
" 9. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (dr. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj s Kannina (5—132)
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 30 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Več sob

po potresu nepoškodovanih, odda se cenó čez poletje v prijazni gostilni na Štemarjih v Škofji Loki.

Natančneje poizvé se pri gosp. Valentinu Sušnik-u, posestniku v Škofji Loki. (803-1)

Veliko presenečenje!

Ker nam je došlo naročilo, naj popolnoma razprodamo našo Dunajsko veliko filijalko, takorekoč **podarimo** najlepše in najkoristnejše stvari.

Prodajamo 35 komadov za samo gld. 2.—

in sicer: Lepo pozlačeno uro, na minuto natančno in točno idoča, za kar se garantuje; 1 prekrasna pozlačena verižica za ure, ki se vsled lepe izdelave le teško more razločevati od pristo zlate; 1 elegantna kravata za gospode, najnovejša facon; 1 prekrasna igla za kravate s siml-briljantom; 6 komadov finih žepnih robcev; 1 prekrasen častniški portemonnaie iz usnja; 1 prekrasen prsní gumb s siml-briljantom, ki je jako dobro imitovan; 1 prekrasen ustnik za smotke; 1 par mehaničnih manšetnih gumbov iz double-zlata; 1 elegantna pariška broša za dame; 10 komadov najfinejšega angleškega papirja za pisma; 10 komadov najfinejših angleških zavitkov in vrhu tega prekrasen uporaben predmet kot gratis-priloga. **Vseh 35 komadov gld. 2.—** Vsakdo bode priznal, da je ura sama več vredna, nego stane vseh 35 komadov, in se sploh garantuje za to, da dobro gre. Naj sleherni porabi priliko, ki se mu nudi zdaj in nikoli več potem, in naj naroči, dokler zaloga traja, s c. kr. poštanim povetjem pri

Wiener Grand-Filiale Ch. Jungwirth, Krakov

Dietlstrasse 64 E. (801—1)

NB. Kar bi komu ne ugajalo, se vzame nazaj.

W. Libkowitz & Co., Dunaj, I., Sellenstätt 17. Zagreb, Ilia 30.

Kolesa iz tvornice orožja, Libkowitz in Brennabor-kolesa. Na debele! Na drobno!

Na kolesa, ki so pri nas kupljena, možno je **dobiti** **206 premij v vrednosti 21.155 kron.**

Preprodajalci in zastojniki se iščejo v vseh krajih. — Ceniki zastoj in poštne prosto. (337—19)

Pnevmatik-kolesa po 120 gld. — Pouk brezplačen.

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe

pod najugodnejšimi pogoji.

Pojasnila se dajo na Marije Terezije cesti št. 12. II. nadstropje, vsak dan od 2. do 3. ure popoldne. (725—10)

VIZITNICE

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

I. M. Ecker

oblastveno koncesijonovani vodovodni instalatér

Dunajska cesta št. 7 Ljubljana Dunajska cesta št. 16

priporoča se za točno strokovnjsko izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor

vodovodnih naprav vsake vrste

ventilacijskih naprav z vodnim pritiskom, kopališč s pečmi in baterijami, kakor tudi cirkulacijskih kopelnih peči, umivalnikov z mramorno ploščo in lavoirjev s krpilom, banje, v kojih se more udobno sedeti, dalje take le za noge in za otroke, kopalni stoli in posamične kopalne banje s kurjavo in brez kurjave, stranišča (closet), scališča, izlivki v litem emalju, cinku ali pa fajenčni od najpriprostejših do najfinejših vrste, zapirala za smrad, druge omare itd.

Zaloga vzorcev in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravljanja, predelave in priklopanja točno in ceno.

Proračun stroškov na zahtevanje brez daljnih stroškov. b (269—4)